

Полумисна О. О.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

КОМУНІКАЦІЯ ТА СОЦІАЛЬНЕ СЛУЖІННЯ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКОВ ЛЮДЬМ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ

У статті з'ясовано, що Римо-Католицька та Греко-Католицька церкви вважають своїм головним покликанням соціальне служіння тим людям, які його потребують. Досліджено, що обидві церкви активно підтримують комунікацію зі своїми парафіянами, зокрема з людьми, які мають інвалідність. Також нами проаналізовано діяльність спільнот, які допомагають людям з інвалідністю інтегруватися в соціум, а саме «Віра і світло», «L'Arche-Kovcheh», «Емаус», «Карітас», які мають власні сторінки у соціальній мережі Facebook, що сприяє доступності спілкування з багатьма представниками католицької віри. З'ясовано особливості комунікації в середині цих спільнот, їхнього позитивного впливу на учасників, а також висвітлення цього процесу в українських медіа. Розглянуто головні медійні осередки Римо-Католицької та Греко-Католицької церков України та їхньої ролі у висвітленні подій, пов'язаних з людьми з інвалідністю, а саме: Католицький Медіа-Центр Конференції римсько-католицьких єпископів в Україні, що знаходиться під керівництвом Комісії у справах Засобів Масової Інформації та Інформаційний ресурс Української Греко-Католицької церкви. Окрім того, у публікації розгруповано матеріали про людей з інвалідністю на досліджуваних сайтах та з'ясовано, що акцент у цих медіа робиться як на благодійності, так і на інклюзії по відношенню до людей з інвалідністю. Моніторинг публікацій за ключовими словами-назвами спільнот показав, що загальнонаціональні та регіональні ЗМІ не часто звертають увагу на їхню діяльність. Якщо це відбувається, то робиться або в контексті сенсаційних повідомлень, або благодійних пожертвувань. Лише в окремих випадках журналісти звертають увагу на особливості спілкування, інтеграцію людей з інвалідністю у контексті власних зацікавлень або довгої роботи чи спостереження за діяльністю тієї чи іншої організації.

Ключові слова: соціальне служіння, Греко-Католицька церква, Римо-Католицька церква, Віра і Світло, L'Arche-Kovcheh, Емаус, Карітас, комунікація, спільнота.

Постановка проблеми. Римо-католицька та Греко-католицька церкви одним зі своїх провідних покликань вважають соціальне служіння тим людям, які цього потребують (людям з інвалідністю, безхатченкам, малозабезпеченим). Його представники церкви вбачають у підтримці комунікації з цими людьми, створенні осередків для їхнього спілкування, матеріальній підтримці тощо. Свою діяльність вони висвітлюють за допомогою власних ЗМІ. Відомо, що для Католицької Церкви є принципово важливим налагоджувати зв'язок зі своїми парафіянами, оскільки ще в 60-х рр. XX століття йшлося про активне освоєння ними соціальних комунікацій з метою інформування та взаємодії з прихожанами. Незважаючи на достатню кількість подій, що відбувається в церковному житті римо- та греко-католиків, загальнонаціональні та регіональні медіа не поспішають висвітлювати їхню діяльність та не приділяють цьому належної уваги. Тож актуаль-

ним видається дослідження комунікації римо- та греко-католицької церкви в контексті соціального служіння людям з інвалідністю, зокрема висвітлення цього аспекту в медіа.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням особливостей соціального служіння римо- та греко-католиків займалися українські вчені: М. Шумило, О. Волинець, Л. Паніна, І. Цихуляк та інші.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на те, що у світі зростає кількість римо-католиків, в Україні вони становлять невелику частину вірян. За даними Центру Разумкова, озвученими під час круглого столу «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин», до греко-католиків себе станом на 2018 рік відносять 9,4 % українців, до римо-католиків – 0,8 %» [13, с. 13]. Це зумовлює той факт, що деякі з римо-католицьких спільнот знаходяться під керівництвом греко-католицької церкви. Станом на 2020 рік частка вірян дещо

збільшилася: до греко-католиків відносять себе 9,6 % українців, до римо-католиків – 1,2 % [12].

Представники Греко-католицької та Римо-католицької церкви з метою не лише благодійності, а й спілкування, інклюзії людей з інвалідністю створили спільноти, які слугують осередками комунікації цієї категорії населення. До прикладу, спільноти «Віра і світло», «L'Arche-Kovcheg» є центрами спілкування людей з інвалідністю в Римо-католицькій церкві і, як було вже сказано, історично сформовані в ній, але, внаслідок переважання на теренах України греко-католиків, більшість повноважень на себе взяла Греко-католицька церква. «Віра і Світло», як зазначено на сайті Комісії у справах мирян УГКЦ, – «це міжнародний християнський рух спільнот для осіб із розумовою неповноправністю, їх сімей та молоді-приятелів», створений з метою налагодження комунікації цих людей, які, збираючись разом, мають можливість ділитися своїми проблемами, досягненнями. Виник цей рух у Франції у відповідь на неприйняття людини з інвалідністю як повноправного члена суспільства, а саме однієї із сімей з двома неповносправними дітьми відмовили в участі на прощу до Лурду, ображали, ставилися з відразою. Це стало поштовхом до організації за допомогою Марі-Елен Матьє та Жаном Ваньє прощі саме для дітей з інвалідністю та їхніх батьків, знайомих, під час якої ці люди отримали масу позитивних емоцій. В Україні перша спільнота заснована у 1992 році. На сьогодні цей рух налічує 38 спільнот у 13 містах України, кількість членів організації становить близько 600 осіб [4].

Предстоятель УГКЦ Блаженніший Святослав відзначив позитивне діяння цієї спільноти: «Завдяки «Вірі і світлу» ми маємо можливість, нагоду виявити до дітей з особливими потребами «особливу любов, особливу увагу. Така спільнота ... є учителькою усіх нас, учителькою людяності, любові й милосердя» [2]. Зустрічі члени спільнот проводять зазвичай щомісяця, вони можуть разом вирушати в спільні походи, літні табори, паломницькі поїздки, ювілейні святкування тощо. Головне для них – це спілкування. Ольга Миколаївна, директор інтернату для дітей з інтелектуальними порушеннями, розповідає про свій досвід спілкування з цією категорією людей: «Спочатку довго не могла зрозуміти, що це таке, що треба з ними робити. Спершу зустрілися просто, потім уже поспівали, потанцювали, помолилися, попоїли разом... І так все розпочалося. Я зрозуміла, що це дуже потрібно людям. Бо з такою дитиною дуже важко, з нею не дуже й вийдеш кудись, тому

дитина не має де, лише як вдома, з кимось поспілкуватися, а так вони мають можливість вийти за межі свого дому, відчути якусь свою потрібність, гарно провести час» [2]. Для спілкування католики використовують соціальні комунікації, зокрема мають сторінку у Facebook, де повною мірою дотримуються переконань, що «кожна людина, якою б не була її неповносправність, є безцінною, а тому заслуговує любові, поваги та права на самореалізацію. Люди ж неповносправні розумово часто є наділені особливими якостями сердечності, безпосередності, простоти. Саме тому вони можуть допомогти усім нам відкрити справжню красу і глибину людських стосунків, красу і радість життя. Люди, які часто зазнають такого непомірного приниження та відкинення з боку суспільства можуть стати для нього учителями життя, адже, як каже апостол Павло, «Бог вибрав немудре цього світу, щоб засоромити мудрих». Назва сторінки в мережі «Віра і Світло» Україна – «Faith and Light» Ukraine. Це загальнодоступна група, кількість якої складає 1,2 тис. учасників. На ній публікуються пости спільнот, які належать до «Віри і Світла». За ключовим словом «Віра і Світло» у ЗМІ знайдено публікацію за 2012 рік у народному часописі «Новий час» під назвою «Віра і Світло» об'єднує людей в потребі» [1]. На сайті інтернет-видання «Варто – Галицькі Новини» згадується про спільноту «Віра і світло» у контексті організації таборового відпочинку в м. Дрогобичі людей з інвалідністю [15]. На сайті «Versii» опублікована невелика замітка «Мер Франківська отримав подарунок від франківця із спільноти «Віра і світло» [8]. Така невелика кількість публікацій переважно інформаційного характеру фактично не висвітлює тонкощів роботи цієї спільноти, її досягнень у сфері соціальної роботи з людьми з інвалідністю.

Рух «Віра і Світло» дав початок для спільноти L'Arche-Kovcheg (люди з інтелектуальною інвалідністю). Як зазначено у Facebook, «Лярш-Ковчег» у Львові – це перша спільнота Ляршу в Україні, яка офіційно стала членом Міжнародної Федерації Лярш у 2008 році. Мета спільноти – дати людям, які відчужені від суспільства, можливість бути залученими в громаду, плекати почуття власної гідності та цінності свого життя через дружбу, спільну працю, проведення дозвілля та молитву». Підписників спільноти 2238 чоловік. Аналогічно до спільноти «Віра і Світло» на цій сторінці люди спілкуються між собою, разом мандрують, проводять майстер-класи, влаштовують дозвілля людей з інвалідністю. Та, на відміну від спільноти «Віра

і Світло», пропонують до продажу вироби, зроблені їхніми руками, рекламують їх, влаштовують виставки картин з метою продажу. Тобто організатори налаштовують не лише комунікацію людей з інвалідністю, а й допомагають у залученні людей з інвалідністю до трудового процесу.

На сайті інформаційного агентства Galnet Наталя Критович, працівник спільноти «L'Arche-Kovcheh», розповідає про її діяльність, про організацію ними спеціальних майстерень для людей з інвалідністю, де вони виготовляють, а потім реалізують свої вироби. Представниками організації проводиться фестиваль «Ковчег Дружби», мета якого «поширювати вироби людей з особливими потребами і таким чином зібрати кошти на функціонування нашого будинку. Ми в «Лярші» завжди говоримо про те, що кожна людина – особлива, і кожна – має таланти, тож повинна ними ділитися» [5]. Наталя Критович також коментує у подкасті на радіо «Галичина» особливості комунікації з «друзями» [11], приймають кожного.

Коротенька замітка «Відкриття виставки «Ковчег мрій» анонсує про виставку картин, які намальовані людьми з інвалідністю разом з волонтерами та асистентами: «За кожною картиною історія, сповнена любов'ю, переживанням, болем, хвилюванням, щастям» [3].

Головним медійним осередком Української римо-католицької церкви є Католицький Медіа-Центр Конференції римсько-католицьких єпископів в Україні, знаходиться під керівництвом Комісії у справах Засобів Масової Інформації. На сайті розміщено небагато публікацій, що стосуються людей з інвалідністю, але майже всі вони стосуються рівності, інтеграції людей з інвалідністю в соціум: «Вони не впораються без нас», «Історія одного безпритульного», «Найпростіше долати проблеми, коли ти допомагаєш іншим», «Триває надання медичної допомоги в рамках акції «Папа для України», «В УКУ відбудеться всеукраїнський форум «Доступ осіб з інвалідністю (глухих і слабкочуючих) до вищої освіти», «Завершилося паломництво батьків дітей із особливими потребами до бердичівського санктуарію» та інші.

УГКЦ також розуміє переваги сучасної комунікації та її значення для вірян, оскільки ті можуть безперешкодно спілкуватися та допомагати один одному. Ситуацію коментує Блаженніший Святослав: «Сьогодні в УГКЦ триває розробка комунікаційної стратегії всієї Церкви. Один із перших кроків – нещодавнє створення окремої Ради при Патріархові із суспільних комунікацій. Головне її завдання – допомогти зрозуміти Церкві, як

сьогодні спілкуватися з суспільством» [7]. Глава УГКЦ продовжує далі: «Надіюся, що це буде добра школа спілкування та комунікації, щоб ми щоразу більше ефективно вміли нести добрі новини про життя нашої Церкви, щоб ми вміли вчасно реагувати на суспільні події, які відбуваються в нашій державі та світі. Це буде свідчити також про нашу відповідальність перед викликами нашого часу» [7].

Робота представників УГКЦ є злагодженою, оскільки всі розуміють мету і результат своєї роботи. Це спостерігається і в роботі з людьми з інвалідністю. Щоб долучити людей з порушеннями слуху до повноцінного сприйняття Святого Письма, в Українському католицькому університеті у межах спільного українсько-американського проекту було здійснено частину перекладу Євангелія від Марка українською жестовою мовою.

Загалом, Українським католицьким університетом постійно проводяться тренінги, вебіари, круглі столи, де обговорюють та шукають шляхи вирішення. До прикладу, 9 жовтня 2021 року на платформі Zoom було запропоновано дискусію на тему «Прийняти інакшість осіб з особливими потребами: на шляху до перетворення суспільства», у якій взяли участь учені різних країн: професор факультету богослов'я і релігійних студій Лювєнського католицького університету Аксель Льежуа, доктор Міждисциплінарного інституту етики та прав людини Фрібурзького університету у Швейцарії Мартіна Вук, лікарі-нейропсихологи Скот Сіансіоло та Тереза Сіансіоло, які спеціалізуються на розладах аутистичного спектру, заступниця керівника центру «Емаус» Ольга Михайлишин та керівниця програм Центру «Емаус». Вони дискутували на тему того, як налагоджувати комунікацію з людьми з інвалідністю та як навчитися сприймати інакшість іншої особи. Питання «Яку роль відіграють медіа у толерантному ставленні до людини з інвалідністю у суспільстві? Чи існує інформаційний вакуум в медіа щодо цієї категорії людей та що з цим робити?» викликало цікавість учасників дискусії. Вони наводили приклади, спираючись на ту країну, де живуть, відзначали, що в Канаді також існує інформаційний вакуум щодо людей з інвалідністю, наголошується на стереотипі, що ці люди, по-перше, бідні, по-друге, можуть зіпсувати «нормальних» людей, у Бельгії люди з інвалідністю мають свій голос у суспільстві, беруть участь у різних суспільних процесах, але при цьому «здорові» бельгійці хочуть, щоб їх не чіпали щодо цього питання. Про ці питання

більше говорять, аніж впроваджують в дію. Мартина Вук наголошує та тому, що ЗМІ мають чітко для себе визначити, що є неповносправність, та використовувати більше платформ для спілкування, залучати місцеві громади, парафії до вирішення цієї проблеми». Учені одногосно наголошують на тому, що така проблема, а саме стигма по відношенню до людей з інвалідністю в Україні є, і це викликає у них занепокоєння. У медіа повідомлення про цей захід не було висвітлено, лише на адміністративному ресурсі «Львівська міська рада» анонсовано про час та місце його проведення [14], що свідчить про незацікавленість цим питанням представників журналістської професії. Окрім римо-католицьких спільнот «Віра і світло» та «L'Arche», що перейшли під керівництво Греко-католицької церкви, сюди можна віднести організацію Центр УГКЦ «Емаус». Це перший у світі такий будинок, де його мешканцям – людям з інвалідністю – допомагають інтегруватися в суспільство, навчають побутовим речам, спілкуються з ними. Звідси вони ходять на роботу, тут їм влаштовують культурне дозвілля. Ця організація має власний сайт «Емаус» на базі Українського католицького університету та сторінку у Facebook «Емаус. Центр підтримки людей з особливими потребами», підписниками якої є близько 5500 людей. Організатори вважають, що «люди з особливими потребами мають унікальне покликання і місію у світі ... «Емаус» прагне проголошувати нову модель суспільства, в якому жодна людина не буде відкиненою через свою неповносправність». Людей з інвалідністю в цій організації називають «друзями». Метою цієї організації є зруйнування стереотипів та бар'єрів страху перед людьми з інвалідністю, для цього вони влаштовують просвітницькі презентації та зустрічі, підтримують сім'ї, в яких народжуються діти з інвалідністю, а також сприяють їх інтеграції та соціалізації. Роблять багато чого, щоб ці люди не почували себе ізольованими від суспільства, максимально задіюють їх у різного роду подіях. Багато постів присвячено залученню людей з інвалідністю до гри в театрі «І сміх, і сльози». Цю подію не оминули журналісти. На сайті «Української правди» з'явилася публікація К. Москалюк «Я – інший»: чого може навчити інтеграційний театр» [9], де розповідається про зміни в поведінці людей з інвалідністю й без під впливом гри в театрі, винесенні уроків від спілкування з людьми з інвалідністю, подоланні стереотипів щодо них, можливості працювати в одній команді. Ця журналістка також підготувала репортаж «Бути поруч. Хто працює

асистентами в будинках підтриманого проживання та чому їхня робота важлива» для видання «Заборона», зокрема про асистентів у будинках підтриманого проживання Галину Гушул та Христину Мороз. На сторінці розміщують ролики про людей з інвалідністю, щоб зменшити бар'єр відчуження. Це надзвичайно важливо для батьків цих дітей. Особливості комунікації з батьками дітей з інвалідністю висвітлила у статті «Таке життя. Як спілкуватися із батьками дітей з особливими потребами й не перетворювати розмову на щось особливе» [10] К. Москалюк у виданні «Заборона». На її думку, часто люди не дотримуються елементарних комунікаційних норм у спілкуванні з людьми з інвалідністю, недоречно можуть прокоментувати ту чи іншу ситуацію або вразити своєю байдужістю. За її авторством з'явилася стаття про «Емаус» «Дім для друзів. Як влаштований будинок підтриманого проживання у Львові та чому такі заклади важливі», де вона робить акцент на його мешканцях та розкриває їхній потенціал, який можливий саме за спільної роботи з ними.

Широко представлена у світовому та українському інформаційному просторі організація «Карітас», яка має для комунікації з суспільством власний сайт та сторінку у Facebook. Це міжнародна організація, яка має на сьогодні «160 національних організацій у понад 200 країнах світу. <...> є членом Конференції міжнародної католицької організації Папської ради «*Sog unum*» [6]. Особлива увага спрямована на допомогу людям з інвалідністю. Працівники організації надають психологічну підтримку та допомагають інтегруватися в соціум, подолати самоізоляцію, підтримати самовпевненість цих людей, підтримавши розвиток їхнього творчого та освітнього потенціалу. У центрі вони бачать лише людину, а не її інвалідність, намагаються залучати людей з інвалідністю до впровадження соціальних проектів. На прикладі сторінки на сайті «Карітас України» з позначкою «молодь з інвалідністю» розміщено цикл публікацій, які дають змогу оцінити спектр роботи даної організації щодо людей з інвалідністю. Інклюзія людей з інвалідністю: «В Карітасі Волинь діє центр для дітей та молоді з особливими потребами», «Інклюзивна теплиця у Карітасі Івано-Франківськ», «У Бурштині відбувся матч між молоддю з інвалідністю», «В Івано-Франківську об'єднують зусилля задля соціальної інтеграції людей з інвалідністю», «Як працює центр соціальної реабілітації для осіб з інвалідністю в Івано-Франківську» тощо. Благодійна робота:

«Підтримка дітей та молоді з інвалідністю», «Карітас ініціює створення груп самопомогі для людей з інвалідністю в Бурштинській ТГ», «Молодь з інвалідністю допомагає об'єднати громаду у боротьбі з пандемією Covid-19» тощо.

На сайті видання «Чернівецький промінь» з посиланням на сторінку у Фейсбукі «Карітас Чернівці» повідомляється про функціонування незвичайної кав'ярні, де кава і ласощі продаються без цін, кожен сам її встановлює як пожертвування. Зазначається, що «всі зібрані кошти будуть направлені на забезпечення потреб двох центрів – центру «Любов, яка лікує» для молоді з інвалідністю і центру «Серце дитяче – серце Господнє» для дітей із кризових сімей» [16].

Українська Греко-Католицька церква досить активно провадить соціальне служіння для тих, хто його потребує. Для цього створено канал «Живе телебачення» (Живе ТБ, Телебачення УГКЦ, УГКЦ наживо) – «це телебачення Української Греко-Католицької Церкви, яке забезпечує присутність УГКЦ в медійному просторі та надає віруючим можливість чути голос Церкви, приймати участь у богослужіннях навіть в той час, коли вони не мають змоги відвідувати храм особисто». Онлайн-трансляції здійснюються на Facebook та Youtube, за ними стежать на 2021 рік 238 505 та 124 000 підписників відповідно.

Безпосереднім і найповнішим джерелом є Інформаційний ресурс Української Греко-Католицької церкви, де публікується низка матеріалів, які стосуються людей з інвалідністю: «Франківський Карітас проведе свято «Живу без обмежень», «VII Мальтійський приятельський

бал для людей з інвалідністю проведуть на Івано-Франківщині», «Мистецтво за межами»: у Києві відбувся благодійний аукціон картин, створених особами з інвалідністю» та багато інших.

Висновки. Таким чином, можемо відзначити важливу роль Церкви у допомозі людям з інвалідністю, налагодженні комунікації всередині організованих ними спільнот. Своєю діяльністю обидві Церкви активно висвітлюють на сайтах власних медіа, натомість загальнонаціональні та регіональні медіа досить нечасто роблять акцент на їхніх діях. Зміни серед прихожан щодо ставлення до людей з інвалідністю відбуваються в позитивний бік, покращується доступність до церкви, але зрушення є повільними. Загалом, помітною є відсутність зацікавленості медіа проблемами людей з інвалідністю, які звертають увагу переважно або у контексті сенсаційних повідомлень, або благодійних пожертвувань. Переважна кількість римо- та греко-католицьких спільнот, які в якості альтернативних медіа мають сторінки в соціальних мережах, робить акцент на інклюзії людей з інвалідністю, деякі лише інформують про функціонування самої організації або їхні благодійні вчинки. Промоніторивши за ключовими словами назв досліджуваних спільнот («Віра і світло», «L'Arche», «Емаус», «Карітас» та ін.), можемо побачити поодинокі публікації про їхню діяльність, переважно в інформаційних жанрах. Лише в окремих випадках журналісти звертають увагу на особливості спілкування, інтеграцію людей з інвалідністю у контексті власних зацікавлень або довгої роботи чи спостереження за діяльністю тієї чи іншої організації.

Список літератури:

1. «Віра і Світло» об'єднує людей в потребі // Новий час. 2012. URL: <https://www.newtime.lviv.ua/newtime-kultura/newtime-duhovnist/920-svitlo-i-vira>
2. Блаженніший Святослав: «Спільнота «Віра і світло» – дорогоцінна посудина нашої Церкви» // Українська Греко-Католицька Церква Патріарший собор Воскресіння Христового у Києві. URL: <https://sobor.ugcc.church/blazhennishyj-svyatoslav-spilnota-vira-i-svitlo-dorohotsinna-posudyna-nashoji-tserkvy/>
3. Відкриття виставки «Ковчег мрій» // Палац культури ім. Гната Хоткевича. URL: <https://khpc.com.ua/events/vidkrittja-vistavki-kovcheg>
4. Віра і Світло // Комісія у справах мирян УГКЦ. URL: <http://www.laityugcc.org.ua/mirjanska-spilnota-detalnij-opis/organizational>
5. Драбчук С. L'Arche-Kovcheg – спільнота, що повертає віру в себе // Galnet. 2019. URL: <https://galnet.fm/l-arche-kovcheg-spilnota-shho-povertaye-viru-v-sebe/>
6. Карітас в світі // Карітас України. URL: <https://caritas.ua/internationalis/>
7. Комунікація є одним із важливих елементів життя нашої Церкви та її внутрішньої єдності», – Глава УГКЦ до медівників // Інформаційний ресурс Української Греко-Католицької Церкви. URL: http://news.ugcc.ua/news/komun%D1%96kats%D1%96ya_ie_odnim_%D1%96z_vazhlivih_element%D1%96v_zhittya_nashoi_tserkvi_ta_ii_vnutr%D1%96shnoi_iednost%D1%96_glava_ugkts_do_med%D1%96ynik%D1%96v_86295.html
8. Мер Франківська отримав подарунок від франківця із спільноти «Віра і світло» // Versii.if.ua 2021. URL: <https://versii.if.ua/novunu/mer-frankivska-otrimav-podarunok-vid-frankivtsya-iz-spilnoti-vira-i-svitlo-foto/>

9. Москалюк К. «Я – інший»: чого може навчити інтеграційний театр // Українська правда. 2021. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2021/05/23/244982/>
10. Москалюк К. Таке життя. Як спілкуватися із батьками дітей з особливими потребами й не перетворювати розмову на щось особливе // Українська правда. URL: <https://zaborona.com/take-zhittya-yak-spilkuvatisya-iz-batkami-ditej-z-osoblivimi-potrebami-j-ne-peretvoryuvati-rozmovu-na-schos-osoblive/>
11. Критович Н. Подкаст. // Галичина FM. URL: <https://www.galychyna.fm/natalya-krytovych/>
12. Особливості релігійного і церковно-релігійного самовизначення громадян України: тенденції 2000–2020 рр. (Інформаційні матеріали) // Центр Разумкова. Релігія і Церква в українському суспільстві. Соціологічне дослідження. Київ, 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_religiya.pdf
13. Особливості релігійного і церковно-релігійного самовизначення українських громадян: тенденції 2010–2018 рр. (інформаційні матеріали). Київ, 2018. 78 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_Religiya.pdf
14. Прийняти інакшість: у межах Екуменічного соціального тижня подискутують про інклюзивність//Львівськамиськарада.URL:<https://city-adm.lviv.ua/news/society/public-sector/288499-prijnyati-inakshist-u-mezhakh-ekumenichnogo-sotsialnogo-tizhnya-podiskutuyut-pro-inklyuzivnist>
15. Табір для «особливих» від спільноти «Віра і Світло» у Дрогобичі в центрі «Еммануїл» СДЄ УГКЦ // Варто – Галицькі Новини. 2021. URL: <https://vartonews.com.ua/2021/08/26/vira-switlo/>
16. У Чернівцях відкрили незвичну кав'ярню: ціну на каву люди визначають самостійно // Чернівецький промінь. 2021. URL: <https://promin.cv.ua/2021/04/26/u-chernivtsiakh-vidkryly-kaviarniu-v-iaakii-kavu-mozhna-kupyty-za-blahodiini.html>

Polumysna O. O. COMMUNICATION AND SOCIAL SERVICE OF THE ROMAN CATHOLIC AND GREEK CATHOLIC CHURCHES FOR PEOPLE WITH DISABILITIES IN UKRAINE

The article finds that the Roman Catholic and Greek Catholic Churches consider their main vocation to be social service to those who need it. It has been studied that both churches actively maintain communication with their parishioners, in particular with people with disabilities. We also analyzed the activities of communities that help people with disabilities to integrate into society, namely "Faith and Light", "L'Arche-Kovcheh", "Emmaus", "Caritas", which have their own pages on the social network Facebook, which contributes availability of communication with many members of the Catholic faith. The peculiarities of communication within these communities, their positive impact on participants, as well as coverage of this process in the Ukrainian media are clarified. The main media centers of the Roman Catholic and Greek Catholic Churches of Ukraine and their role in covering events related to people with disabilities are considered, namely: the Catholic Media Center of the Conference of Roman Catholic Bishops in Ukraine, chaired by the Commission on Affairs Mass Media and Information Resource of the Ukrainian Greek Catholic Church. In addition, the publication groups the materials on people with disabilities on the research sites and finds that the emphasis in these media is on both charity and inclusion in relation to people with disabilities. Monitoring of publications by keywords and community names showed that national and regional media do not often pay attention to their activities. If this happens, it is done either in the context of sensational messages or charitable donations. Only in some cases do journalists pay attention to the peculiarities of communication, the integration of people with disabilities in the context of their own interests or long work or observation of the activities of an organization.

Key words: social service, Greek Catholic Church, Roman Catholic Church, Faith and Light, L'Arche-Kovcheh, Emmaus, Caritas, communication, community.